

สาระการเรียนรู้ศิลปะ

สาระสำคัญของสาระการเรียนรู้

ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ศิลปะ

พัฒนาการการเรียนรู้ด้านสุนทรียศาสตร์ (ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์)

เด็กประถมต้น (ช่วงชั้นที่ ๑) เป็นวัยที่สมองกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ขยายความจุอย่างมาก จึงเป็นหน้าต่างแห่งโอกาสทองในการพัฒนาสมองที่สำคัญ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) พัฒนาสมองส่วนเชื่อมต่อ (Corpus Callosum) เพื่อสร้างสมดุระหว่างสมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งมีผลต่อพัฒนาการทั้ง Psychomotor ความเข้าใจเชิงโครงสร้าง เชิงระบบ รวมถึงการทำงานเซลล์กระจกเงา (Mirror Neurons) ใน Premotor Cortex ซึ่งเป็นเซลล์ที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ที่เรียนรู้จากการสังเกตและเลียนแบบผู้อื่น ๒) พัฒนาการทำงานของสมองส่วนหน้าให้เกิดโครงข่ายของเซลล์ประสาทในชุดที่รับรู้ความละเอียดประณีต ซับซ้อน การตัดสินใจ การคิดวิจรณ์ญาณ การสะท้อนคิดอย่างลึกซึ้ง (Executive Function) ๓) การพัฒนาของสมองส่วนหน้าที่ไปช่วยกำกับการทำงานของสมองส่วน Limbic System และ Amygdala ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความทรงจำ และ ๔) การพัฒนาสมองส่วน Cerebellum ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของร่างกาย มีจังหวะ ท่วงที ลีลา และการทำงานของร่างกายทุกส่วนกับขอบเขตและมิติของพื้นที่ ซึ่งต้องอาศัยศิลปะทั้งทัศนศิลป์และดนตรีเป็นฐานปฏิบัติเรียนรู้ และสามารถกระตุ้นพัฒนาการของสมองทั้ง ๔ หน้าที่ตั้งกล่าวได้โดยตรง

การทำงานของสมองทั้ง ๔ ส่วนนี้ สามารถจะกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพด้วยการเรียนรู้ฝึกฝนด้านศิลปะ ทั้งทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ ผ่านทั้งกระบวนการการรับรู้สัมผัสสุนทรียภาพ และกระบวนการสร้างงานศิลปะ รวมทั้งการใช้ศิลปะเพื่อการพัฒนาจิตใจ (Contemplative Arts) มองเห็นความสัมพันธ์ของความรู้สึกที่มีผลต่อการทำงานและการพัฒนาด้านจิตใจ ถ้าหากพลาดการใช้โอกาสแห่งการเชื่อมโยงของเซลล์สมองชุดเหล่านี้ เซลล์สมองจะตัดวงจรนี้ออกโดยอัตโนมัติ และยากที่จะสร้างขึ้นใหม่ในวัยที่โตขึ้น

ลักษณะเฉพาะ/ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้

ธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ ๑ นี้ เป็นวัยที่กระตือรือร้นในการเล่น กล่าวทดลองหาประสบการณ์ตรงด้วยตนเองอย่างไม่กลัวถูกผิด พร้อมทั้งจะสร้างสรรค์ผลงานจากความฝัน ความทรงจำ ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น การประดิษฐ์ การถ่ายทอดจินตนาการ นักเรียนควรได้ทดลองเล่น เช่น เล่นกับผลกระทบของสี วัสดุ สิ่งที่ใช้ในการสร้างสรรค์งาน เล่นกับเสียงที่มีความแตกต่าง และการละเล่นแบบต่าง ๆ ที่มีทั้งบทร้อง ด้วยลีลาและท่าทางที่หลากหลาย นักเรียนจะค่อย ๆ เห็นและยอมรับความหลากหลายของงานศิลปะทุกแขนง ที่เป็นการแสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกทั้งของตนเองและหมู่คณะ

นักเรียนในช่วงชั้นนี้ ชอบที่จะอ่านโลกและให้ความหมายกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ชอบมีเพื่อนเล่นและเล่นเป็นกลุ่ม ร่วมกันสร้างเรื่องราวโดยนำความรู้สึกและความเข้าใจ ผนวกกับจินตนาการ ออกมาเป็นงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทุกแขนง นักเรียนจะเริ่มตระหนักถึงความสัมพันธ์ของการนำความรู้สึกนึกคิดนั้น มาบอกเล่าใหม่ ที่แสดงถึงประสบการณ์ของนักเรียน หรือประสบการณ์ที่นักเรียนได้มีร่วมกับผู้อื่น

จุดเน้นการพัฒนา

ด้านที่ ๑ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเจตคติ (Affective Domain) ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ คุณธรรม และค่านิยม ควรได้รับการส่งเสริมให้สามารถซึมซับ รับรู้คุณค่า ความงาม ความประณีต สุนทรียภาพ ในธรรมชาติและสิ่งรอบตัว พร้อมทั้งฝึกฝนกระบวนการทางศิลปะ ซึ่งเริ่มต้นด้วยการใช้ศิลปะเพื่อการพัฒนาจิตใจ (Contemplative Arts) เพื่อการสะท้อนย้อนมองถึง สภาวะจิตและกาย และสามารถจัดการตนเองให้เป็นปกติพร้อมที่จะสร้างผลงานศิลปะทั้งในด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ นักเรียนไม่เพียงมีความรู้ทางด้านศิลปะหรือมีทักษะในการสร้างงานศิลปะเท่านั้น แต่ควรจะได้พัฒนาถึงระดับที่เกิดความตระหนักรู้เชิงคุณค่า และมีทัศนคติเชิงบวก ควรฝึกให้นักเรียน กล้าสร้างสรรค์งานและนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย และฝึกการรับฟังความคิดเห็นที่มีผลต่อการพัฒนา งานศิลปะทั้งของตนเองและของผู้อื่นเพื่อสื่อสารและลดช่องว่างระหว่างสิ่งที่ตนเองเห็นกับผลงานที่สร้างขึ้น รวมถึงสิ่งที่ผู้อื่นเห็นและรับรู้

ด้านที่ ๒ การผสมผสานศิลปะสากลกับศิลปะและวัฒนธรรมไทย เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นพลเมือง ที่มั่นคงด้วยการมีรากฐาน ภูมิปัญญา ด้านศิลปวัฒนธรรมไทย อย่างทัดเทียมกับสากล ด้วยความภาคภูมิใจ สำหรับเด็กวัยนี้จะไม่เพียงมีผลในการกลมเกลียวทางด้านสุนทรียภาพ แต่ไปถึงสุนทรียภาพที่แฝงอยู่ในภูมิธรรม ภูมิปัญญาไทย สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ที่กำลังสร้างความสัมพันธ์ของตนเองและผู้อื่น รวมทั้ง สิ่งแวดล้อมทางสังคมอย่างแนบแน่น

การนำไปใช้ในชีวิตจริง

ระดับตนเอง การนำสุนทรียภาพไปใช้ในชีวิต คือ เป็นผู้มีสายตามองเห็นคุณค่า ความงามของสรรพสิ่ง รอบตัว เกิดความคิดเชิงบวกและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะและสุนทรียภาพในชีวิต และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทำกิจกรรมทุกอย่างในชีวิตและทำงานอย่างมีศิลปะ

ระดับชุมชนและสังคม รู้จักการใช้งานศิลปะเป็นส่วนประกอบสร้าง แรงบันดาลใจ แรงศรัทธา เสริมเอกภาพของกลุ่มคน ชุมชน สังคม โดยมีศิลปะเป็นเครื่องจรรโลงจิตใจ และน้อมนำไปสู่การสร้างงานศิลปะ สาธารณะกุศล ศิลปะเพื่อชุมชน ศิลปะในวัฒนธรรมประเพณี ในวาระ หรือเทศกาลที่สำคัญต่าง ๆ

การบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

บูรณาการระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ อย่างสอดคล้องและกลมกลืน และบูรณาการกับ สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย/ ภาษาอังกฤษ วรรณกรรม ภาษา และดนตรี นาฏศิลป์ เป็นสื่อประกอบที่เกื้อกูลกัน เป็นการฝึกทักษะทางภาษาของเด็กในวัยช่วงชั้นที่ ๑ เป็นอย่างดี ได้ออกเสียงที่ชัดเจน มีจังหวะ มีลีลา มีท่วงทำนอง ทำให้การเรียนรู้คำกลอน บทร้องเล่น เป็นการเรียนที่มีความรื่นรมย์ สั้นไหล มีความสุข และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ได้ตรงกับความหมาย เกิดปฏิภาณไหวพริบในการใช้ภาษา และเป็นที่มา ของคลังคำที่หลากหลาย เด็กในวัยนี้สามารถใช้การวาดภาพเป็นสื่อถ่ายทอดแทนภาษาเขียนเพื่อให้ตนเอง เกิดความเข้าใจความหมาย หรือบันทึกเรื่องราวที่เป็นความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน เพื่อทดแทนชุดภาษา ที่ไม่เพียงพอ และสามารถสื่อกับผู้อื่นให้เข้าใจความคิดและความหมายเหล่านั้น

สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม เป็นสื่อในการถ่ายทอดเรื่องราว ความสัมพันธ์ ความผูกพันของครอบครัว โรงเรียน และชุมชนโดยรอบ นำเสนอองค์ประกอบของพื้นที่ โดยการใช้แผนผัง แผนที่ การกำหนดสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทิศทาง ขอบเขตในระดับต่าง ๆ ถ่ายทอดเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์ ผ่านการดูงานจิตรกรรม อ่านตำนานและบันทึกเป็นภาพวาด ทำความเข้าใจเหตุการณ์ ที่ใกล้ตัว (Space and Time) เพื่อทำความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของโลกและระบบธรรมชาติก่อนที่จะมี มนุษย์เกิดขึ้น

คณิตศาสตร์ ในเรื่องเส้น รูปร่าง รูปทรงขนาด ความหนาบาง พื้นที่ พื้นผิว และสี่เหลี่ยม การจำแนก แยกแยะ จัดกลุ่ม จัดองค์ประกอบศิลปะด้วยเส้นและรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต ทั้งแบบสมบูรณ์และ แบบแตกสลาย หรือขยายอย่างมี Pattern การจัดองค์ประกอบศิลป์ ด้วยจังหวะของรูปและที่ว่าง (Solid and Void) ทั้งบนหน้ากระดาษ หรือการแสดงบนเวที ตลอดจนคุณค่าความยาวของเสียง การเกิดระดับเสียงในดนตรี

วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ การสำรวจและสังเกตธรรมชาติเป็นกระบวนการรวมทั้งด้าน วิทยาศาสตร์และสุนทรียศาสตร์ ที่ช่วยให้ได้รู้จักและเข้าใจสรรพสิ่งในธรรมชาติด้วยการสัมผัสและมี ประสบการณ์ตรง สามารถเห็นรายละเอียดและระบุ ตั้งคำถามเพื่อการสืบค้นที่มาของปรากฏการณ์ต่าง ๆ และ กระบวนการแปรรูปวัสดุธรรมชาติเพื่อนำมาสร้างงานศิลปะ เช่น สีเพื่อการวาดภาพ ดินสำหรับงานปั้น ทั้งนี้ เด็กจะได้เรียนรู้ถึงวิธีการสกัดสีด้วยวิธีง่าย ๆ จากการบด คั้น ดอกไม้ เปลือกไม้ ใบไม้ ฝน ดิน หิน และ การทดลองเพิ่มคุณสมบัติของสีด้วยน้ำมะนาว น้ำซ้้เถ้า หรือการเตรียมดินปั้น ด้วยกระบวนการคัดแยก ย่อย กรอง ละลาย กระบวนการเล่นนี้ นอกจากเด็กจะได้รู้ถึงที่มาของวัสดุสำคัญที่ใช้สร้างชิ้นงานศิลปะแล้วยัง ได้ความเข้าใจพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ไปพร้อมกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๑. สัมผัส ชิม ชับ สุนทรียภาพและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ	
<p>๑.๑ รู้จักชื่นชมสุนทรียภาพ (Art Appreciation) จากธรรมชาติ สภาพแวดล้อมใกล้ตัว วัฒนธรรม วิถีชีวิตประจำวัน รวมถึงผลงานศิลปะอันเกี่ยวเนื่องกับคุณค่าในชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากการรับรู้ทางการมองเห็น การสัมผัส การรับชม การได้ฟังและการบูรณาการข้ามประสาทสัมผัส</p> <p>๑.๒ ใช้ศิลปะ เพื่อการพัฒนาจิตใจผ่านการทำงานอย่างมีสมาธิ สังเกตเห็น เข้าใจและรับรู้สุนทรียภาพ ผ่านความสัมพันธ์ของพหุประสาทสัมผัส (กาย – ใจ – มือ – ตา – หู) กับธรรมชาติ</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม</p> <p>๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน</p>
๒. การสร้างงานทัศนศิลป์	
<p>๒.๑ รับรู้ สังเกต ใช้ภาษาทางทัศนศิลป์อย่างเข้าใจความหมายและเข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เช่น เส้น รูปร่าง และรูปทรง ความกลมกลืน ความสมดุล ความเป็นเอกภาพ สามารถสื่อความหมายทางรูปแบบและเรื่องราวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ได้</p> <p>๒.๒ ทดลองและสังเกตผลที่เกิดจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของตนเอง และนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ และการนำเสนองานศิลปะ</p> <p>๒.๓ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ที่ตนเองชื่นชอบ หรือร่วมสร้างสรรค์กับผู้อื่น ถ่ายทอดจินตนาการจากธรรมชาติ สภาพแวดล้อม เรื่องราวใกล้ตัวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตประจำวัน ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และจากประสบการณ์ โดยการลองผิดลองถูกด้วยวิธีการที่หลากหลาย จนค้นพบสิ่งใหม่</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p> <p>๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน</p>

๓. ร้อง เล่น เต้น และเคลื่อนไหวตามเสียงดนตรี	
<p>๓.๑ สนุกกับการร้องเพลง หรือบรรเลงดนตรีที่เหมาะสมกับช่วงวัย เรียนรู้ อารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง</p> <p>๓.๒ ฟัง อธิบาย เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเสียง ที่มาจากธรรมชาติและเครื่องดนตรีต่าง ๆ รูปแบบการเกิดเสียง และอธิบายบทเพลงด้วยองค์ประกอบดนตรี</p> <p>๓.๓ ใช้รูปภาพ สัญลักษณ์แทนเสียง หรือโน้ตเพลง</p> <p>๓.๔ ขับร้อง เคาะจังหวะ และบรรเลงดนตรีอย่างถูกต้อง ด้วยความมั่นใจ</p> <p>๓.๕ มีส่วนร่วมในการแสดงดนตรีไทย สากล หรือของท้องถิ่น ในรูปแบบ เดี่ยว หรือกลุ่ม ด้วยความมั่นใจ และเหมาะสมกับวัย รวมทั้งการเป็นผู้ดู ผู้ชมและผู้แสดงที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน</p>	<p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม</p> <p>๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน</p>
๔. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ อย่างอิสระ	
<p>๔.๑ สนุกกับการเคลื่อนไหวร่างกาย เลียนแบบธรรมชาติ คน สัตว์ สิ่งของ ในลักษณะต่าง ๆ อย่างอิสระ สร้างสรรค์และมีสุนทรียภาพ</p> <p>๔.๒ ใช้ภาษาท่า สื่อความหมายแทนคำพูด และแสดงการเคลื่อนไหว ร่างกายที่สะท้อนอารมณ์ของตนเอง</p> <p>๔.๓ แสดงท่าทางประกอบการละเล่นพื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ประเทศเพื่อนบ้าน ที่เหมาะสมกับวัย</p> <p>๔.๔ สนุกกับการละเล่นพื้นบ้าน และเล่าถึงการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่น ที่ตนเองชื่นชอบ</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p>
๕. ศิลปะวิจิตร วิจารณ์ วิพากษ์ และเชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับ วัฒนธรรมในชีวิตประจำวันและในท้องถิ่น	
<p>๕.๑ รับรู้ ชื่นชมความงามของผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางสุนทรียะ แสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความประทับใจ และความคิดเห็น ที่สะท้อนประสบการณ์สุนทรียะที่สัมพันธ์กับผลงานศิลปะ</p> <p>๕.๒ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟัง ความเห็นของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์</p> <p>๕.๓ เห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์ศิลป์ สืบสาน ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม</p> <p>๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p> <p>๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๑

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ รับรู้ความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)
๒. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ตนเองชื่นชอบ ถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ สะท้อนถึงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องราวใกล้ตัว ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และท้องถิ่น เป็นองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรง วัสดุ อุปกรณ์ และสี ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
๓. ร้องเพลง หรือบรรเลงดนตรีสอดคล้องกับอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ใช้รูปภาพ สัญลักษณ์แทนเสียง หรือโน้ตเพลง ในการเคาะจังหวะ ขับร้อง หรือบรรเลงเพลงอย่างถูกต้อง อธิบายองค์ประกอบทางดนตรี เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเสียงที่มาจากธรรมชาติและเครื่องดนตรีต่าง ๆ และรูปแบบการเกิดเสียงแบบต่าง ๆ
๔. มีส่วนร่วมในการแสดงดนตรีไทย สากล หรือของท้องถิ่น ในรูปแบบเดี่ยวหรือกลุ่ม ด้วยความมั่นใจ เหมาะสมกับวัย รวมทั้งการเป็นผู้ดู ผู้ชมที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน
๕. สนุกกับการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อแสดงท่าทางเลียนแบบในลักษณะต่าง ๆ อย่างอิสระ สร้างสรรค์และมีสุนทรียภาพ ใช้ภาษาท่าในการสื่อความหมายแทนคำพูด ที่สะท้อนอารมณ์ของตนเอง ในรูปแบบการละเล่นพื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ประเทศเพื่อนบ้าน ที่เหมาะสมกับวัย และเล่าถึงนาฏศิลป์ในท้องถิ่นที่ตนเองชื่นชอบ
๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็นของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์
๗. เชื่อมโยง ผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดงความงามได้อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ

☑ แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การจัดการเรียนรู้ศิลปะ ช่วงชั้นที่ ๑ เน้นการเรียนรู้ผ่านการสัมผัส ชิม ชับ และถ่ายทอดความหมายสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการทำงานศิลปะด้วยการลงมือปฏิบัติ ทั้งเดี่ยวและกลุ่ม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเฉพาะและสมรรถนะหลัก ผ่านขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่

๑. ทักษะศิลป์
๒. ดนตรี
๓. นาฏศิลป์

ทัศนศิลป์

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ รับรู้ความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)
๒. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ตนเองชื่นชอบ ถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ สะท้อนถึง ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องราวใกล้ตัว ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และท้องถิ่น เป็นองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เช่น เส้น รูปทรง รูปทรง วัสดุ อุปกรณ์ และสี ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็นของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์
๗. เชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดงความงามได้อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน

ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ รับรู้ความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)

<p>๑. การสังเกต รับรู้ สัมผัสถึงสุนทรียภาพ และซึมซับความงามของสีเส้น รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว จากธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสำรวจ สังเกตธรรมชาติ เพื่อซึมซับและรับรู้ ความงามของสีเส้น รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียน - วาดภาพอิสระ ถ่ายทอดความประทับใจบนกระดาษ หรือบนพื้นดิน พื้นทราย - นักเรียนศึกษาสำรวจธรรมชาติของดิน พื้นผิว สี คุณสมบัติเฉพาะของดินในบริเวณต่าง ๆ รอบโรงเรียน และเลือกเก็บดินประเภทต่าง ๆ มาทดลองปั้น เป็นรูปทรงอิสระ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย หรือศึกษาวัสดุอื่น ๆ และทดลองปั้น
<p>๒. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ตนเองชื่นชอบ ถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ สะท้อนถึง ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องราวใกล้ตัว ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวยุโรปคร้ว โรงเรียน และท้องถิ่น เป็นองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรง วัสดุ อุปกรณ์ และสี ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย</p>	
<p>๑. ความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างมีจินตนาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเลือกเก็บวัสดุธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ ลูกไม้ เมล็ด ก้อนหิน ที่มีรูปร่าง ลักษณะต่าง ๆ หรือสิ่งของอื่น ๆ เพื่อนำมาจัดเรียงเป็นภาพที่มีองค์ประกอบศิลป์ จากรูปร่าง รูปทรง เส้น สีเส้น ของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ - การพิมพ์มือ แขน เท้า หรือส่วนอื่น ๆ จากร่างกาย ด้วยสีน้ำ ดิน หรือสีอื่น ๆ ลงบนกระดาษ - การวาดภาพบรรยากาศ ทิวทัศน์ ที่ประทับใจ หรือภาพอิสระ ถ่ายทอดด้วยการใช้สีจากธรรมชาติ หรือสีอื่น ๆ บนกระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ - อธิบายการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง
<p>๒. ความสามารถในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่มาจากธรรมชาติ และสิ่งของรอบตัว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเลือก หรือจัดหาวัสดุธรรมชาติ หรือสิ่งของอื่น ๆ เพื่อจัดทำวัสดุอุปกรณ์ เช่น ทำสีจากหิน ดิน ถ่าน ทำสีแห่งดิน หรืออื่น ๆ <div data-bbox="922 1742 1270 1973" data-label="Image"> </div> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง

<p>๓. ความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ สะท้อนถึง ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องราว ใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสร้างงานทัศนศิลป์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การวาดภาพ การพิมพ์ภาพ หรืออื่น ๆ โดยใช้วัสดุธรรมชาติเป็นแม่พิมพ์ เช่น ก้านกล้วย ใบไม้ ผักที่เหลือจากการทำครัว เปลือกไม้ ก้อนหิน ที่มีพื้นผิวขรุขระที่มีรูปทรง และอื่น ๆ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาเรื่องสี ด้วยการทำบันทึกชาร์ตสีเพื่อสะสมคลังสี ในกระดาษ ด้วยการทดลองผสมสีให้ได้เฉดสี โทนเย็น โทนร้อน ด้วยการใช้น้ำส้ม น้ำมะนาว น้ำขี้เถ้า เกลือ น้ำตาล และต่างทับทิม ทำให้เกิดการเปลี่ยนสีและเกิดเทคนิคใหม่ สร้างสีได้มากขึ้น หรือสีคงทนมากขึ้น (หรือกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ) - นักเรียนวาดภาพรูปร่างตามธรรมชาติและระบายสีโดยแยกสีวรรณะร้อนและเย็น <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนวาดภาพบรรยากาศอย่างเป็นอิสระ โดยใช้สีและอุปกรณ์ที่นักเรียนเลือกนำมาสร้างสรรค์ผลงาน - อธิบายการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง
<p>๔. ความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ๒ มิติ และ ๓ มิติอย่างง่าย ๆ และอิสระจากจินตนาการ และการใช้วัสดุใกล้ตัวในรูปแบบต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเรียนรู้กระบวนการปั้นจากดิน หรือวัสดุอื่น ๆ เพื่อสร้างสรรค์ชิ้นงานศิลปะจากดินอย่างเป็นอิสระ

	 <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเรียนรู้ลักษณะงาน ๒ มิติ/ ๓ มิติ (ข้อแตกต่าง) - เรียนรู้งานกระดาษ และทดลองการสร้างผลงานจากรูปร่างง่ายๆ โดยใช้กระดาษสีชนิดต่างๆ เพื่อนำมาสู่การสร้างสรรค์งาน ๒ มิติ - อธิบายการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง
<p>๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็น ของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์</p>	
<p>๑. การวิเคราะห์ผลงานศิลปะของตนเอง และผู้อื่น ร่วมแสดงความคิดเห็น ด้วยความชื่นชม นำไปสู่การปรับปรุง เพื่อพัฒนาการสร้างสรรค์งานของตนให้ดีขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฝึกถ่ายทอด บอกเล่าเรื่องราว ความประทับใจ ในการทำงาน ที่เชื่อมโยงกับความงามจากสี สัน รูปร่าง รูปทรง ของธรรมชาติ

	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่มีต่อผลงานร่วมกัน โดยจัดเป็นนิทรรศการเล็ก ๆ ในชั้นเรียน บอกความประทับใจ พุดถึงงานของตนเองและผู้อื่น - นักเรียนร่วมการสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงานศิลปะของตน และของเพื่อนด้วยความเป็นมิตร อย่างสุภาพ และมีข้อเสนอแนะในเชิงบวก เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ และพัฒนาการสร้างสรรค์งานของตนให้ดีขึ้น
<p>๗. เชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดง ความงามได้ อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในห้องเรียน เพื่อนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ</p>	
<p>๑. ประยุกต์ใช้งานศิลปะ บูรณาการกับ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย สามารถ นำมาจัดแสดงในรูปแบบต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสร้างงานศิลปะตามจินตนาการ เพื่อจัดแสดง นิทรรศการเล็ก ๆ ในชั้นเรียน โดยบูรณาการกับหน่วย การเรียนอื่น ๆ - นักเรียนสามารถประดิษฐ์ หรือสร้างสรรค์ชิ้นงานที่สะท้อนถึง คุณค่าศิลปะจากธรรมชาติ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ

ดนตรี

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ ได้รับความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)
๓. ร้องเพลง หรือบรรเลงดนตรีสอดคล้องกับอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ใช้รูปภาพ สัญลักษณ์แทนเสียง หรือโน้ตเพลง ในการเคาะจังหวะ ชับร้อง หรือบรรเลงเพลงอย่างถูกต้อง อธิบายองค์ประกอบทางดนตรี เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเสียงที่มาจากธรรมชาติและเครื่องดนตรีต่าง ๆ และรูปแบบการเกิดเสียงแบบต่าง ๆ
๔. มีส่วนร่วมในการแสดงดนตรีไทย สากล หรือของท้องถิ่น ในรูปแบบเดี่ยวหรือกลุ่ม ด้วยความมั่นใจ เหมาะสมกับวัย รวมทั้งการเป็นผู้ดู ผู้ชมที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน
๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็นของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์
๗. เชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดงความงามได้อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน

ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ ได้รับความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)

๑. ความสามารถในการจำแนกเสียงธรรมชาติ เสียงที่เกิดจากการประดิษฐ์ และเสียงของเครื่องดนตรี

- นักเรียนเล่นเกมทายเสียงจากเสียงตัวอย่างที่ครูนำมาให้นักเรียนฟัง โดยมีความหลากหลายของเสียงธรรมชาติ เสียงที่เกิดจากการประดิษฐ์และเสียงของเครื่องดนตรี
- นักเรียนจำแนกเสียงโดยการฟังเสียงจากธรรมชาติ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

<p>๒. ความสามารถในการระบุเสียงแทนสัญลักษณ์ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูจำลองสถานการณ์เกี่ยวกับการเตือนภัย การบอกข่าวสาร โดยการเปิดวิดีโอ หรือคลิปเสียงในเหตุการณ์/สถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การเตือนภัย งานบุญ งานประเพณี งานศพ
<p>๓. ร้องเพลง หรือบรรเลงดนตรีสอดคล้องกับอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ใช้รูปภาพ สัญลักษณ์แทนเสียง หรือโน้ตเพลง ในการเคาะจังหวะ ขับร้อง หรือบรรเลงเพลงอย่างถูกต้อง อธิบายองค์ประกอบทางดนตรี เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเสียงที่มาจากธรรมชาติและเครื่องดนตรีต่าง ๆ และรูปแบบการเกิดเสียงแบบต่าง ๆ</p>	
<p>๑. ความสามารถในการขับร้องเพลง ที่เสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฝึกการหายใจเข้าช่องท้องเพื่อให้การออกเสียงมีพลังชัดเจน และฝึกการออกเสียงร้องโน้ตให้ตรงระดับเสียง - นักเรียนฝึกการออกเสียงร้องโน้ตในชุด Pentatonic Scale โด เร มี ซอล ลา (C D E G A) หรือฝึกการร้องโน้ตตามเสียงต้นแบบของครู ประกอบสัญญาณมือ หรือวิธีอื่น ๆ <div data-bbox="890 936 1257 1137" style="text-align: center;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฝึกอ่านคำร้องโดยออกเสียงชัดเจนตามอักขรวิธีของภาษาไทยและสากล - ฝึกร้องบทเพลงไปประกอบกับดนตรีหรือด้วยรูปแบบ และวิธีอื่น ๆ - ให้นักเรียนฟังเพลงที่เสริมสร้างทักษะชีวิต เช่น เพลงข้ามถนน ทำนองเพลงพ่อนก และเพลงไทยสากล - นักเรียนเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (โหม่ง ฉาบ กลอง กรับไม้ ชลุ่มหลิบ เมโลเดียน อังกะลุงราว ฯลฯ) ตามบทเพลง
<p>๒. การสร้างเครื่องดนตรีจากวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น/ของเหลือใช้ นำไปสู่การถ่ายทอดสุนทรียภาพจากเสียงธรรมชาติสู่การเล่นดนตรีพื้นฐาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูยกตัวอย่างเครื่องดนตรีที่ผลิตเสียงที่ไม่ซับซ้อน ไม่สร้างเป็นทำนอง เช่น เสียงตีกลอง เสียงปรบมือ เสียงเคาะจังหวะ - ผู้เรียนสร้างเครื่องดนตรีที่ผลิตเสียง จากวัสดุที่หาได้จากท้องถิ่น/ของเหลือใช้ เช่น เสียงที่เกิดจากการตีก้านกล้วย เสียงที่เกิดจากการตีไม้ไผ่ หรือเสียงที่นำวัสดุเหลือใช้ผสมผสานกับวัสดุธรรมชาติ
<p>๓. การเข้าใจ เข้าถึงความหมาย และอารมณ์ของบทเพลงทั้งเพลงไทยและสากล สามารถถ่ายทอด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฟังเพลงที่แสดงอารมณ์ต่าง ๆ และระบุมารมณ์ของบทเพลงได้ โดยใช้สัญลักษณ์แทนความรู้สึก เช่น ภาพการ์ตูน ยิ้ม หัวเราะ

<p>ขับร้องบทเพลงได้อย่างไพเราะ และเป็นธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนนำเพลงที่ตนเองชื่นชอบมานำเสนอ และถ่ายทอดผ่านการแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหว ในลีลาต่าง ๆ
<p>๔. มีส่วนร่วมในการแสดงดนตรีไทย สากล หรือของท้องถิ่น ในรูปแบบเดี่ยวหรือกลุ่ม ด้วยความมั่นใจ เหมาะสมกับวัย รวมทั้งการเป็นผู้ดู ผู้ชมที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน</p>	
<p>๑. ทักษะการร้องเพลง และการบรรเลงดนตรีไทย สากล หรือดนตรีในท้องถิ่น เหมาะสมตามช่วงวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องเพลงหรือเคาะจังหวะตามเพลงที่สนใจ เพื่อให้เกิดความแม่นยำในการใช้จังหวะในการร้องเพลง - สร้างสรรค์ท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงตามจินตนาการของตนเอง และหาโอกาสนำเสนอให้คนในครอบครัว ชมและแสดงความคิดเห็น - นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน ร่วมกันฟังเพลงที่มีทั้งเสียงดังและเบา และเพลงที่จังหวะช้า จังหวะปานกลาง และจังหวะเร็ว เพื่อฝึกจำแนกความดัง-เบา และความช้าเร็วของเพลง แล้วสร้างสรรค์ท่าทางประกอบ - จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงและบรรเลงดนตรีตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อสร้างความกล้าแสดงออก และสร้างความมั่นใจให้ตนเอง
<p>๒. บทบาทของนักดนตรี บทบาทของผู้ชมดนตรี ที่ควรปฏิบัติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาบทบาท หน้าที่ของนักดนตรี และมารยาทของผู้ชมดนตรีที่ดี - นักเรียนนำเสนอบทบาท หน้าที่ของตนเองในฐานะนักดนตรี ผู้แสดง และผู้ชม - แสดงออกถึงมารยาทต่าง ๆ ในการเป็นนักดนตรีและผู้ชมดนตรี
<p>๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็น ของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์</p>	
<p>๑. การนำเสนอผลงานดนตรี ด้วยความมั่นใจ วิเคราะห์ วิพากษ์ แสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ รับฟัง และปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแสดงการขับร้องหรือบรรเลงดนตรีทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม เช่น การเล่นเครื่องประกอบจังหวะเป็นกลุ่ม (กลองยาว) - นักเรียนร่วมกันฟังการขับร้องของตนเองและเพื่อน เพื่อทบทวนถึงคุณภาพ ข้อดี จุดเด่น และประเด็น ที่ควรปรับปรุง ด้วยการสะท้อนความคิดเห็นอย่างเป็นมิตร สุภาพ และมีข้อเสนอแนะในเชิงบวก เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการขับร้องของตนเองและเพื่อน ๆ

<p>๗. เชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดง ความงามได้ อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ</p>	
<p>๑. การแสดงออกถึงการรับรู้ และ ชื่นชม ความงาม และแสดง อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ สะท้อน วัฒนธรรมในท้องถิ่น อย่างอิสระ และ นำไปปรับใช้ในชีวิตจริง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแสดงดนตรี และขับร้อง ทั้งเดี่ยวและรวมวง หรือ บูรณาการกับการแสดงอื่นๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิต และ วัฒนธรรมไทยหรือวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น นำเพลงปลุกใจ เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน มาเสริมสร้างความตระหนักรู้ และความภูมิใจในท้องถิ่น
<p>๒. การสร้างสรรค์ ผลงานดนตรี กับ วัฒนธรรมในท้องถิ่น การประยุกต์ งานดนตรีให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต วันสำคัญ หรือเทศกาลต่างๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแสดงดนตรีร่วมกับการขับร้อง และ นาฏศิลป์ ซึ่งมี เนื้อหาบูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ให้สอดคล้องกับ วัฒนธรรมในท้องถิ่น ประเพณี - นักเรียนมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็น และหรือแสดง ผลงาน การแสดงประจำปีของโรงเรียน หรือในโอกาสเทศกาล สำคัญอื่น ๆ ของท้องถิ่น เช่น วันสำคัญทางศาสนา พิธีมุทิตาจิต งานวันเด็ก

นาฏศิลป์

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ ได้รับความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)
๕. สนุกกับการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อแสดงท่าทางเลียนแบบในลักษณะต่าง ๆ อย่างอิสระ สร้างสรรค์และมีสุนทรียภาพ ใช้ภาษาท่าในการสื่อความหมายแทนคำพูด ที่สะท้อนอารมณ์ของตนเอง ในรูปแบบการเล่นพื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ประเทศเพื่อนบ้าน ที่เหมาะสมกับวัย และเล่าถึงนาฏศิลป์ในท้องถิ่น ที่ตนเองชื่นชอบ
๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็นของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์
๗. เชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดงความงามได้อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน

ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน

๑. สัมผัสถึงสุนทรียภาพ ได้รับความงาม ความไพเราะ เกิดความประทับใจ อธิบายความคิด ความรู้สึกของตน ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด และบูรณาการเชื่อมโยงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์)

๑. การสังเกตและรับรู้ สัมผัส ลักษณะเฉพาะ บุคลิกท่าทาง สีลา การเคลื่อนไหวของสัตว์ที่นักเรียน รู้จัก

- นักเรียนฝึกสังเกตท่าทาง การเคลื่อนไหวของคน สัตว์ สิ่งของที่นักเรียนรู้จัก ระบุลักษณะเด่นและท่าทางที่น่าสนใจต่าง ๆ ได้

<p>๒. ความสามารถในการเลียนแบบ ถ่ายทอดแสดงท่าทาง อารมณ์ และ การเคลื่อนไหวของสัตว์ ได้ตรงกับ บุคลิคนั้น ๆ</p>	<p>- นักเรียนฝึกเลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่ถ่ายทอด อารมณ์ ความรู้สึก และบุคลิก และนำมาเล่นท่ายบุคลิก แต่ละชนิดกับเพื่อน ๆ ในห้อง</p>
<p>๓. การสัมผัสถึงสุนทรียภาพ รับรู้ ความงามของนาฏศิลป์ และการรำยรำ อื่น ๆ ด้วยความประทับใจ และ ชื่นชม มีแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด เป็นงานแสดงได้อย่างงดงาม</p>	<p>- นักเรียนสามารถถ่ายทอดความงามของลีลา ท่าทางการรำยรำ ที่สะท้อนถึงการรับรู้ความงามของนาฏศิลป์ หรือการแสดง พื้นบ้าน การแสดงประจำท้องถิ่นอื่น ๆ</p>
<p>๕. สนุกกับการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อแสดงท่าทางเลียนแบบในลักษณะต่าง ๆ อย่างอิสระ สร้างสรรค์และมีสุนทรียภาพ ใช้ภาษาท่าในการสื่อความหมายแทนคำพูด ที่สะท้อนอารมณ์ของตนเอง ในรูปแบบการเล่นพื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ประเทศเพื่อนบ้าน ที่เหมาะสมกับวัย และเล่าถึงนาฏศิลป์ในท้องถิ่น ที่ตนเองชื่นชอบ</p>	
<p>๑. ความสามารถเคลื่อนไหวร่างกาย เลียนแบบธรรมชาติ คน สัตว์ สิ่งของในลักษณะต่างๆ อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และมีสุนทรียภาพ</p>	<p>- นักเรียนเข้าใจความหมายและอารมณ์ของท่าทางการเคลื่อนไหว ในการแสดงนาฏศิลป์ การรำยรำของท้องถิ่น หรือการเต้นรำ สามารถฝึกแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหว ไปพร้อมกับบทเพลง อย่างง่าย ๆ ด้วยการใช้น้ำพื้นฐานที่สื่อความหมายของ บทเพลง เช่น ระบายในน้ำมีปลา ในนามีข้าว และอื่น ๆ</p> <p>- นักเรียนสังเกตลักษณะท่าทาง และการเคลื่อนไหวของ ธรรมชาติ คน สัตว์ สิ่งของ จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆตนเอง (ของจริง) หรือ จากวีดิทัศน์ แล้วร่วมกันสนทนาถึงลักษณะเด่น ท่าทาง ที่น่าสนใจ และการเคลื่อนไหวของธรรมชาติ คน สัตว์ สิ่งของ ที่สังเกตได้ เช่น ลมพัดต้นไม้พลิ้วไหว นกบิน คนเตะฟุตบอล รถแล่นบนท้องถนน เป็นต้น</p> <p>- นักเรียนฝึกทำท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบ ลักษณะต่างๆที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และบุคลิก ลักษณะเด่น และท่าทาง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การเลียนแบบท่าทางของธรรมชาติ เช่น ลมพัด ฝนตก ต้นไม้พลิ้วไหว น้ำไหล เป็นต้น ○ การเลียนแบบท่าทางของคน เช่น ทหาร ตำรวจ แพทย์ ชาวนา แม่ค้า คนเตะฟุตบอล คนขับรถ เป็นต้น

	<ul style="list-style-type: none"> ○ การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ เช่น ช้าง ม้า กระต่าย นก ปลา กวาง จิงโจ้ เสือ เป็นต้น ○ การเลียนแบบท่าทางของสิ่งของ เช่น สะพาน แก้อี รถไฟ รถยนต์แล่น เป็นต้น - นักเรียนแสดงท่าทางเลียนแบบการเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ ที่ตนเองชื่นชอบให้เพื่อนๆในชั้นเรียนดู และร่วมกันท่าย - นักเรียนชมวิดิทัศน์การแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวเลียนแบบลักษณะต่าง ๆ ประกอบเพลง เช่น เพลงช้าง เพลงกอไผ่ เพลงรถไฟ เป็นต้น แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ฝึกร้องเพลง และแสดงท่าทางเลียนแบบการเคลื่อนไหว ประกอบเพลงที่ชื่นชอบ โดยนักเรียนในกลุ่มร่วมกันออกแบบท่าทางอย่างอิสระ สร้างสรรค์ และมีสุนทรียภาพ แล้วออกมาแสดงหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม
<p>๒. ใช้ภาษาท่า สื่อความหมายแทน คำพูด และแสดงการเคลื่อนไหว ร่างกายที่สะท้อนอารมณ์ของตนเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนชมวิดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทย แล้วร่วมกันอภิปรายถึงความงามของลีลา ท่าทางการร่ายรำที่สะท้อนถึงการรับรู้ความงามของนาฏศิลป์ไทย - นักเรียนฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ให้ถูกต้อง และสวยงามเหมาะสมกับวัย - นักเรียนฝึกปฏิบัติภาษาท่า ทางนาฏศิลป์ไทย ให้ถูกต้อง และสวยงามเหมาะสมกับวัย - นักเรียนจับคู่กับเพื่อนร่วมกันเลือกภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย ที่นักเรียนชอบคู่ละ ๑ ท่า ฝึกปฏิบัติให้ถูกต้อง สวยงาม และออกมาแสดงหน้าชั้นเรียนที่ละคู่ - นักเรียนฝึกปฏิบัติภาษาท่าเป็นประโยคง่ายๆ ที่มีความหมาย จากท่าภาษาท่าที่กำหนดให้ แล้วให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันท่าย เช่น ประโยค “ฉัน รัก เธอ” , “ฉัน ดีใจ ที่เธอ มา” เป็นต้น - นักเรียนแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายที่สะท้อนอารมณ์ของตนเอง ใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย ในการแสดงท่าทาง ประกอบเพลงง่ายๆที่เหมาะสมกับวัยเช่น เพลงในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ให้สวยงาม พร้อมเพรียง

<p>๓. แสดงท่าทางประกอบการละเล่น พื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ ประเทศเพื่อนบ้านที่เหมาะสมกับวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนชมวีดิทัศน์ การแสดงการละเล่นพื้นบ้าน แล้วฝึกร้องเพลงประกอบการละเล่นพื้นบ้าน เช่น ริริข้าวสาร งูกินหางมอญซ่อนผ้า โพงพาง เป็นต้น - นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มฝึกเล่นการละเล่นพื้นบ้าน และเลือกการละเล่นพื้นบ้านที่กลุ่มของตนเองชื่นชอบ ออกมาแสดงหน้าชั้นเรียน
<p>๔. สนุกกับการละเล่นพื้นบ้าน และเล่าถึง การแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่นที่ตนเองชื่นชอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนร่วมกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน อย่างเหมาะสมกับวัย เล่นอย่างถูกกติกา และเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน - นักเรียนชมวีดิทัศน์ การแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่นของตนเอง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงที่รับชม บอกชื่อชุดการแสดง ความประทับใจจากการรับชม ลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่นของตนเอง - นักเรียนออกมาเล่าถึงการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่นที่ตนเองชื่นชอบ และภาคภูมิใจให้เพื่อนๆในชั้นเรียนได้รับฟัง
<p>๖. รับรู้ ชื่นชมความงาม ความไพเราะ แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ และนำเสนอผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ด้วยความมั่นใจ แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเองงานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็น ของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์</p>	
<p>๑. รับรู้ ชื่นชมความงามผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางสุนทรียะ แสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความประทับใจ และความคิดเห็นที่สะท้อนประสบการณ์สุนทรียะที่สัมพันธ์กับผลงานศิลปะ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง มารยาทในการชมการแสดงนาฏศิลป์ แล้วร่วมกันอภิปรายถึง การเป็นผู้ชมที่ดี มารยาทในการชมการแสดง และประโยชน์ของการชมการแสดงนาฏศิลป์ - นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นผู้ชมที่ดี - นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๒ กลุ่มร่วมกันคิด และแสดงบทบาทสมมุติการเป็นผู้ชมที่ดี และผู้ชมที่ไม่ดี โดยจับฉลากและออกมาแสดงหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนพบเจอผู้ชมที่ดี และ ผู้ชมที่ไม่ดี นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร แล้วจะทำอย่างไร

<p>๒. แสดงความเห็นต่อผลงานศิลปะของตนเอง งานของผู้อื่น หรืองานที่ทำร่วมกับเพื่อน อย่างสร้างสรรค์ สุขภาพ มีเหตุผล เปิดใจรับฟังความเห็นของผู้อื่นและนำมาปรับปรุงผลงานของตนให้สมบูรณ์</p>	<p>- นักเรียนร่วมกันทบทวนการแสดงของตนเอง หรือของกลุ่ม แลกเปลี่ยนทัศนะในแง่มุมต่างๆที่มีต่อคุณภาพการแสดง ข้อดี จุดเด่น และประเด็นที่ควรพัฒนาการแสดงให้ดีขึ้น การสะท้อนความคิดเห็นแบบกัลยาณมิตร อย่างสุภาพ และมีข้อเสนอแนะในทางบวกต่อการแสดงของผู้อื่น เพื่อเป็นการปรับปรุงพัฒนาตนเอง และเพื่อนร่วมแสดง</p>
<p>๗. เชื่อมโยงผลงานศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) กับวัฒนธรรม ชีวิตประจำวัน เป็นสื่อแสดง ความงามได้ อย่างอิสระ ร่วมสร้างสรรค์ ประยุกต์งานศิลปะ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ</p>	
<p>๑. เห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์ศิลป์ สืบสาน ประยุกต์งานศิลปะ และ วัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน วันสำคัญ หรือเทศกาล ต่าง ๆ</p>	<p>- นักเรียนร่วมแสดงนาฏศิลป์ หรือเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เนื่องในโอกาสวันสำคัญ หรือเทศกาลต่าง ๆ ด้วยความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า มีส่วนร่วมในการสืบสาน และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยด้านนาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่ คู่ชาติไทยสืบต่อไป เช่น การแสดงรำถวายพระพรเนื่องใน โอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา การแสดงละครเรื่อง พระอภัยมณี เนื่องในวันสุนทรภู่ เป็นต้น</p>